

Katedra filozofie a společenských věd

Posudek vedoucí bakalářské práce

Autorka práce: Kristýna Kavková

Název práce: Prezentace křesťanství v učebnicích pro druhý stupeň základních škol

Obor studia: Historie se zaměřením na vzdělávání – Společenské vědy se zaměřením na vzdělávání

Autor posudku: Mgr. et Mgr. Iva Svačinová, Ph.D.

1. Shrnutí a hodnocení obsahové stránky práce:

Autorka ve své práci stanovuje cíl zjistit, jakým způsobem je v učebnicích dějepisu a občanské nauky pro druhý stupeň základních škol konstruováno křesťanství, a jaké to má důsledky (s. 6, 19). K upřesnění tohoto cíle formuluje pět výzkumných podotázek, s jejichž pomocí se pokouší výzkumného cíle dosáhnout (s. 20). V první části práce se věnuje způsobu, jakým je křesťanství tematizováno v kurikulárních dokumentech, následně se soustředí na funkce učebnic, a představuje rešerši prací, které již byly tématu (nebo tématům příbuzným) věnovány.

Ve druhé části textu autorka předkládá vlastní výzkum. Využívá kritickou diskurzivní analýzu – konkrétně volí metodu kritické diskurzivní psychologie – kterou aplikuje na vzorek učebnic dějepisu a občanské nauky. Pomocí této metody identifikuje tři různé interpretační repertoáry, které se ve vzorku učebnic opakovaně objevují, jsou budovány pomocí konkrétních sum narativů, mají specifické cíle, slouží k budování specifických identit aktérů a typicky legitimizují specifické chování a postoje. Tyto repertoáry následně autorka popisuje vzhledem ke zvoleným výzkumným otázkám.

Práci považuji za zdařilou vzhledem k danému stupni a oboru studia. Text má jasnou a přehlednou strukturu, vhodně zvolenou a adekvátně popsanou metodologii, adekvátně zvolený vzorek dat. Mám za to, že autorka si v práci vyzkoušela a osvojila systematickou aplikaci metody diskurzivní analýzy a došla k výsledkům, které jsou v textu důsledně a relevantně vysvětleny a podpořeny konkrétním textovým materiálem. Analýzu považuji za přesvědčivou, autorce se daří zodpovědět zvolené výzkumné otázky.

2. Hodnocení formální stránky práce:

Finální verze textu je napsána stylisticky vespělým způsobem, který se blíží akademickému stylu psaní. Drobné chyby nestojí za zmínku.

3. Hodnocení práce se zdroji:

Autorka pracuje s relevantními českými i anglickými zdroji. Seznam zdrojů je vytvořen konzistentně.

4. Otázky k diskuzi při obhajobě:

- (a) Z rešerše provedené v kapitole 1.2.3 vyplývá, že české učebnice jsou, co se týče prezentace křesťanství, poměrně neuspokojivé (faktické chyby, zkratkovitost), případně „nespravedlivé“ vůči jiným konfesím (křesťanství je pojato jako prototyp náboženství, nadproporční informování o křesťanství oproti jiným náboženským konfesím apod.). Lze podobná hodnocení vztáhnout i na výsledky, k nimž jste došla v rámci vlastní analýzy?
- (b) Jak byste na základě svých výsledků zhodnotila informování o křesťanství ve zvoleném vzorku učebnic? Chybí podle Vás nějaký důležitý repertoár, který bychom mohli (např. na základě průzkumu kurikulárních dokumentů) očekávat? Pokud ano, který by to podle Vás byl?

(c) Hodnocení práce známkou: A

(d) Výsledné hodnocení práce:

Autorce se podařilo napsat srozumitelný a metodicky adekvátní text, který objasňuje způsoby, jimiž je v učebnicích dějepisu a občanské nauky prezentováno křesťanství. Provedený výzkum, tj. analýzu učebnic prostřednictvím kritické diskurzivní psychologie považuji za poměrně zdařilý (vzhledem ke stupni a oboru studia) a předložené výsledky za přesvědčivé. Práci doporučuji k obhajobě.

8. 1. 2024, Hradec Králové

Datum a místo

Podpis autora